

ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERGİSİ THE JOURNAL OF INTERNATIONAL SOCIAL RESEARCH

Cilt: 12 Sayı: 68 Yıl: 2019
www.sosyalarastirmalar.com
Issn: 1307-9581



Volume: 12 Issue: 68 Year: 2019
www.sosyalarastirmalar.com
Issn: 1307-9581

Doi Number:
<http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2019.3903>

MUHASEBE EĞİTİMİ VE MUHASEBE MESLEK MENSUBUNUN NİTELİKLERİ ÜZERİNE ENDÜSTRİ 4.0 ÇERÇEVESİNDE BİR DEĞERLENDİRME

ACCOUNTING EDUCATION AND AN ASSESSMENT IN THE INDUSTRY 4.0 FRAMEWORK ON THE QUALIFICATIONS OF ACCOUNTING PROFESSIONAL

Sami KARACAN*

Gökhan BAYRAM**

Öz

Günümüz toplumları kültür, teknolojik ve iletişimsel gelişmeler bağlamında hızlı bir değişim ve dönüşüm sürecine girmektedir. Yaşanılan dijital bilgi çağı, teknolojik tabanlı gelişmelerin sağladığı bilgi ve iletişim sistemlerinin dönüşümünü ifade etmektedir. Dijital sistemler, bilgi ve iletişim kavramları temelinde yaşanan bu değişim ve dönüşümden etkilenerek Endüstri 4.0 ile yeni bir sürece geçmiştir. Küresel bir anlamda toplumların birbirleriyle iletişimini sağlayacak bu paradigma toplumların kültürel, sosyal ve ekonomik yapılarını değiştirmeye zorlamıştır. Teknolojinin gelişimi, ekonomik değişimler ve küresel rekabet olgusunun değişimi işletmelerin iş yapma modellerini etkilemiş, bu etki muhasebe sürecinin de değişmesine yol açmıştır. Ekonomik faaliyetlerin ölçülmesi ve kaydedilmesini sağlayan muhasebe mesleği de bu değişmeden önemli derecede etkilenmiştir. Günümüzün değişken dünyasında muhasebe eğitimi veren kurumların ve muhasebe meslek mensuplarının geçmişe göre daha fazla bilgi paylaşımı yaparak birlikte çalışmalarını öngörülmektedir. Endüstri 4.0 ile birlikte muhasebe yeni bir konum ve donanım yapısı kazanacaktır. Bu çalışmada Endüstri 4.0 ile birlikte yaşanan değişim sürecinin muhasebe mesleğine olan etkileri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Muhasebe Eğitimi, Muhasebe Meslek Mensubu, Endüstri 4.0, Dördüncü Sanayi Devrimi.

Abstract

Today's societies are undergoing a process of rapid change and transformation in the context of culture, technological and communicative developments. The Digital Information Age represents the transformation of the information and communication systems provided by their technological-based developments. This change and transformation on the basis of digital systems information and communication concepts has taken place in a new process with Industry 4.0. In a global sense, this paradigm that would enable their societies to communicate with each other has forced the cultural, social and economic structures of societies to change. The development of technology, economic changes and the change in the phenomenon of global competition have affected the business models of enterprises. The accounting profession, which enables the measurement and recording of economic activities, has also been significantly affected by this change. In today's volatile world, it is envisaged that the institutions and accountants providing accounting education will work together by sharing more information than in the past. With Industry 4.0, accounting will gain a new position and hardware structure. In this study, the effects of the change process experienced with Industry 4.0 on the accounting profession were examined.

Keywords: Accounting, Accounting Education, Accounting Professional, Industry 4.0, The Fourth Industrial Revolution.

* Prof. Dr., Kocaeli Üniversitesi, İ.İ.B.F. İşletme Bölümü Öğretim Üyesi, skaracan@kocaeli.edu.tr

** Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Muhasebe-Finansman Doktora Programı, gokhanbayram1165@gmail.com



GİRİŞ

Tarihsel olarak tarım, sanayi ve teknoloji devrimleri toplumların sahip oldukları üretim ilişkilerini, sosyal ve ekonomik yapıyı bir dönüşüme doğru itmektedir. Üretim ilişkilerinin değişimi ise yeni eğitim paradigmalarını gerekli kılmaktadır. Bilgi teknolojileri ve onun bir üst evresi olan Endüstri 4.0 çağının anlaşılabilirliği ve hayata geçirilebilirliği ancak onun gerektirdiği eğitim ve teknolojileri kullanıma sahip bir işgücünün planlanması ile sağlanabilir (Ortaş,2018, 230).

İşgücü planlaması, ülkelerin rekabet edebilme gücünü fazlasıyla etkileyen bir kavramdır. İşgücü, nitelik ve nicelik bakımından ülkelerin ekonomiye katılma durumundaki potansiyelini ortaya koymaktadır. Ülkelerin işgücü planlamasının ardından, bu plana uygun nitel ve nicel anlamda bir eğitim planının ve eğitim bileşenlerinin devreye sokulması gerekmektedir (Kellevezir,2017, 123).

Teknolojinin gelişimi, ekonomik değişimler ve küresel rekabet olgusu işletmelerin iş yapma tarzlarını etkilemiş bu etki muhasebe sürecinin de değişmesine yol açmıştır. Bu düzlemde, piyasadaki muhasebe sürecini etkin bir şekilde yürütebilecek, ulusal ve uluslararası alandaki hızlı değişimlere ayak uydurulabilecek muhasebe meslek mensuplarına daha çok ihtiyaç duyulmaya başlanmıştır (Akyel ve Yıldız,2018, 255).

Değişen dünya düzeni ile beraber muhasebe bilimi de kendine yeni bir yer bulacak ve böylece muhasebe yeni bir konum ve donanım yapısı kazanacaktır. Bu bakış açısı ile yola çıkıldığında, muhasebenin geleceği nasıl olacak, bu yeni muhasebe sürecinde muhasebe eğitim süreci nasıl olmalıdır gibi soruları sormalı ve tartışmalıyız (Erdoğan, 2017, 747).

1. DÖRDÜNCÜ SANAYİ DEVRİMİYLE BİRLİKTE MUHASEBE EĞİTİMİ VE MUHASEBE EĞİTİM SÜRECİNDE DEĞİŞİMİN GEREKLİLİĞİ

Muhasebe eğitiminden beklenen kazanımlardan biri de öğrenciye analitik düşünme yetisinin kazandırılmasıdır. Ancak bu doğrultuda hareket edilirse işletmedeki ve çevredeki değişimlere ve risklere daha hızlı tepki verilebilir. Dünya Ekonomik Forumunun 2020'de aranacak on yetkinlikten ilk üçü; karmaşık problemleri çözebilme, eleştirel düşünebilme ve yaratıcılık olarak sıralanmaktadır. Rekabet olgusunun bu kadar şiddetli olması bize, ileriye dönük planlama yapmayı, hayal gücü ve stratejiler geliştirebilmeyi zorunlu kılmaktadır. Gelecekte hangi potansiyel değişimlerin bizi beklediği ve bunlara nasıl karşılıkların verilebileceği bize önemli avantajlar sağlayacaktır (Bilginoglu,2018, 4-5). Bunun için, verileri görüp yorumlayabilen, analitik altyapısı güçlü öğrencilere gereksinim vardır. Tabi bunun sağlanabilmesi için gereksinim duyulan temel taşlardan biri ise üniversitelerdir (Bilginoglu,2018, 6).

Ön lisans, lisans ve lisansüstü muhasebe eğitimi ve bunun yanında diğer muhasebe eğitimi veren kurum ve kuruluşlarda amaç; muhasebe sürecine ait işleyiş, nitelikler ve yasal boyutların aktarılmasıdır. Muhasebe eğitiminde kaliteli bir sürecin işleyebilmesi için, sürecin incelenmesi ve gereken yeniliklerin sürece dahil edilmesi gerekmektedir. Eğitim süreci değerlendirilip gerekli güncellemeler yapılması ile muhasebe eğitim sistemi gerekli beklentileri karşılayacak bir yapıya kavuşturulabilir. Böylece muhasebe eğitimi alan bireyler iş hayatlarında, işletme ihtiyaçlarını karşılayabilecek daha verimli ve gerekli donanımlara sahip olabileceklerdir (Apak, Duman, Özpeynirci, Karakışla,2016,170).

Verimli bir muhasebe eğitim sürecinden bahsedebilmek için (Demir, 2013,177-178);

- Öğreticinin (akademisyen, muhasebe meslek mensubu) bilgi aktarımında etkili olması ve konu hakkındaki gelişme ve değişimleri takip ederek öğrencileriyle sürekli paylaşması,
- Öğreticinin, öğrencileri sabırla desteklemesi ve iş hayatına hazırlama konusunda etkili ve titiz olması ve
- Tabi öğrencinin de gayret ve yeteneğinin bulunması gerekmektedir.

Öğrenciler, ne işe yaradığı, nerede ve nasıl kullanacaklarını bilmedikleri, sınav dayatması ile önlerine koyulan derslerin aktarılması olarak görülen eğitim sürecinden kurtarılmalıdır. Muhasebe



eğitiminde, öğrencilerin öğrenme arzusunu artıran, işbirliğine dayanan, öğrenme becerilerini geliştirmeyi amaç edinen bir yaklaşım benimsenmelidir. Yeni muhasebe eğitim süreci ezber dayandıran, araştırmacı, eleştirel ve analitik özellikleri bünyesinde barındıran öğrenciler yetiştirmeyi amaç edinmelidir (Erdoğan,2017, 757).

Bilginin yük olarak taşınması yerine, bilginin nerede olduğu ve nasıl ulaşılacağı konuları daha önemli bir husustur. Günümüz eğitim ve öğretim ortamında en önemli olgulardan bir tanesi öğrenmeyi öğrenmedir. Öğrenmeyi öğrenme üniversitelerde bir ders olarak okutulmalıdır (Ortaş,2018, 230). Sonuç olarak, muhasebe eğitimi ve pratik uygulamaları sürekli denetlenip güncellenmeli ve öğrencilere hayat boyu öğrenme perspektifinde bir eğitim verilmelidir (Duman, Bezirci, Yücenürşen ve Apak, 2016, 366).

Modern iş dünyasına uyum sağlayabilmek için, sektör temsilcileri, mesleki uzmanlar ve üniversite yönetimleri bir araya gelerek, piyasa işleyişinin talep ettiği muhasebe bilgisi gereksinimlerine göre ders ve içeriklerinin düzenlenmesi gerekmektedir. Hatta bazı zaman dilimlerinde sektör temsilcileri ve akademisyenlerin dersleri birlikte sunması daha faydalı olabilecektir. Sonuç olarak öğrenciler için teori ve pratik uygulamaları birlikte içinde barındıran daha verimli bir eğitim sürecinin oluşturulması sağlanmış olacaktır (Akyel ve Yıldız,2018, 270).

Dördüncü sanayi devrimindeki gelişmelerin daha çok teknoloji ağırlıklı ve teknoloji bağlantılı olduğu aşikardır. Tabi olaya sadece teknoloji açısından bakılmamalı, bugün hızlı bir değişim özelliğine sahip dünya yapısının algılanmasını sağlayan program ve uygulamaları barındıracak bir eğitim sistemi ortaya konulmalıdır (Erdoğan,2017, 757). Dördüncü sanayi devriminin gereklerinden bir diğeri ise, insanların düşünce yapılarını değiştirip bu sürece uyum sağlanması olacaktır. Tabi insanoğlu alışkanlıklarını kolay kolay bırakmamakta ve değişime bir direnç göstermektedir ama genç insanlar yaşlı insanlara göre daha çabuk değişime ayak uydurabilmektedirler (Sener ve Elevli,2017, 35).

2. DÖRDÜNCÜ SANAYİ DEVRİMİNİN MUHASEBE MESLEĞİ VE MUHASEBE MESLEK MENSUBU (FİNANSAL VERİ BİLİMCİSİ) ÜZERİNE ETKİSİ

Dördüncü sanayi devrimi ve teknolojik gelişmelerin etkileri çeşitli sektörler, sosyal bilimler, ekonomi ve işletme üzerindeki etkileri her geçen gün artmaktadır (Mil ve Dirican,2018, 2). Dördüncü sanayi devrimi, Sanayi 4.0 gibi benzer kavramlarla adlandırılan endüstri 4.0; dünya ekonomisinin bütün sektörlerini ve her ölçekten firmayı etkileyebilecek akımları içerisinde barındırmaktadır ve bu akımın içinde yer almadan ileride endüstriyel faaliyetleri yürütmek mümkün görünmemektedir. Kurumlar ileri dönük bütün strateji ve politikalarında, yatırım kararlarında bu büyük değişimi dikkate alarak gerekli önlemlerini almalıdır (Fırat,2017, 10). Peki, bu değişim ve dönüşüm sürecinde muhasebe ve muhasebe mesleği nasıl bir konumda olacaktır?

Muhasebe mesleği, insanların ellerinde bulundurdukları değerleri kontrol etmek ve bu değerleri kendi menfaatleri doğrultusunda artırabilmek düşüncesi ile ortaya çıkmış bir disiplindir (Albez ve Bilici,2012, 388). İlerleyen süreçte ise, işletme faaliyetlerinin kayıt altına alınması, yöneticilerin bilgi ihtiyaçları doğrultusunda kaynak sağlamaya yönelik bilgileri sağlamaya yönelik muhasebe bilimi, bilgi teknolojilerinin gelişmesi ile daha işlevsel zemine yükselmiştir (Küçük ve Baş, 2017, 132).

Muhasebe bilimini icra eden muhasebe meslek mensubu, bir kurum veya işletmedeki mali nitelikli olayları tespit eden, kaydeden, sınıflandıran, özetleyen, analiz eden, yorumlayan ve sonuçları gerekli yerlere raporlayan kişidir. Daha geniş anlamda bir muhasebecinin temel görevleri arasında, bütçeleme ve denetim amaçlı bilgi üretmek, yönetim faaliyetlerini izlemek, finansal raporları hazırlamak, muhasebe işlemlerini yürütmek, yönetimin ihtiyaç duyduğu genel ve özel raporları hazırlamak, vergi ile ilgili işlemleri takip ederek beyannameleri hazırlamak yer almaktadır (Özyürek,2012, 141). Bununla birlikte dördüncü sanayi devrimi olarak ifade bulan endüstri 4.0 ile artık günümüz muhasebe meslek mensubu, daha kavrayıcı bir ifadeyle finansal veri bilimcisi, bilgileri değerlendiren, yorumlayan ve karar verici için bilgileri belirleyip ortaya koyabilen özellikleri barındırmalı, bilgi ve iletişim teknolojilerini ise, karar vermeye yönelik olarak iyi bir şekilde kullanabilmelidir (Sürmeli, 2007, 30).



Dördüncü sanayi devrimi ile işletmelerin ve kurumların finansal ve finansal olmayan verilerinin kaydedilmesi, raporlanması ve analiz edilmesi çok daha karmaşık bir hale gelecektir. Bu süreçte işlemlerin yapılmasından sorumlu olan yöneticiler ve mali işlerden sorumlu kişiler, endüstri 4.0 ile değişen iş yapma yöntemlerine uyum sağlayacak yeni yetkinliklere sahip olmalıdır. Nesnelere artık birbirleri ile iletişime geçebilmesi sonucu, emek gücünün azalmasına yol açacak ve geleneksel muhasebe süreci de bir değişim sürecine dahil olacaktır. Bu hızlı değişime ayak uydurabilmek açısından işletmenin tercümanı konumunda olan muhasebe meslek mensuplarının eğitim ve gelişimi önemli bir yere sahiptir. Artık, geleneksel muhasebe eğitim sürecinden çok daha farklı, Endüstri 4.0'a uyum sağlayabilecek muhasebe meslek mensuplarının yetiştirilmesi bir zorunluluk olarak gündemde yerini bulmaktadır (Erturan ve Ergin,2018, 155).

Günümüz teknolojilerinin değişimi dünyayı büyük etkiler altında bırakmaktadır. Bu değişimler birçok fırsatı ve riski de beraberinde getirmektedir. Şüphesiz muhasebe mesleğinin geleceği de bugünkü uygulamalardan çok daha işlevsel uygulamalar üzerine inşa edilecektir. Teknolojik değişimlerin zamanla karşımıza neler çıkaracağı ilerleyen zamanda anlaşılacak bir konu olsa da, muhasebe alanında birçok fırsatın bizi beklediği öngörülmektedir. Dijitalleşmenin ve robotlaşmanın muhasebe alanında hız kazanması verimliliği ve üretkenliği artıracaktır. Diğer taraftan teknolojinin hızla gelişimi ve muhasebe alanına etkisi muhasebeciler için bir kaygı konusu oluşturabilmektedir. Muhasebe alanında kariyer yapmak isteyenler için de bu değişimin nasıl şekil alacağı bir merak konusu olmaya başlamıştır. Muhasebe bilim dünyasında yakın gelecekte, sanal muhasebecilerin ortaya çıkması, insanlar ve makinalar arasında iletişim kuran muhasebe sistemleri, şu an var olan vergi dairesi ve sosyal güvenlik kurumlarının yerine sanal vergi ve sosyal güvenlik kurumlarının gelmesi, kendi kendine karar verebilen yapay zekaya sahip muhasebe sistemleri, vergi mükelleflerinin ödevlerini yerine getirmesi için vergi dairelerine gitmelerine gerek kalmaması, dijital denetimler ve geleneksel kağıt ve makbuz sistemlerinin yerini dijital makbuz ve defterlere bırakması gibi yeni ortamların gündeme geleceği öngörülen gelişmelerden bazılarıdır (Tekbaş, 2018).

İşletmelere ait finansal ve finansal olmayan bilgilerin kullanıcılara aktırılması sürecinde muhasebenin hem bilimsel hem de sanatsal bir yönü bulunmaktadır. Muhasebenin bilimsel yönünü oluşturan kaydetme, sınıflandırma, özetleme ve raporlama süreçleri akıllı sistemler tarafından gerçekleştirilecektir. Muhasebenin sanatsal yönünü oluşturan analiz ve yorumlama kısmı ise, muhasebe mesleğinde daha çok bilgi ve deneyim gerektirmektedir. Muhasebenin sanatsal kısmını oluşturan analiz ve yorum kısmı işletmenin geleceğinin planlanmasında önemli katkılar sağlaması açısından muhasebe meslek mensuplarının daha çok yoğunlaşması gerektiğini göstermektedir (Erturan ve Ergin,2018,160-161). Yaşanan ekonomik ve teknolojik değişimlerden etkilenen muhasebe ve buna bağlı olarak muhasebe meslek mensubu, sürekli kendini geliştirmeli ve güncellemelidir (Duman, Bezirci, Yücenürşen ve Apak, 2016, 366).

Yapılan araştırmalar, mali işlerde çalışan vergi danışmanlarının, muhasebecilerin ve denetçilerinin bilgisayar kullanımına en uygun meslekler olacağını ortaya koymaktadır. Teknolojinin etkisinin bu kadar yoğun hissedileceği beklenen muhasebe meslek mensuplarının bu durumu göz ardı etmeleri düşünülemez (Erturan ve Ergin,2018, 156). Dördüncü sanayi devrimi ile beraber muhasebe mesleğini icra etmede, iş yapma biçimlerinin değişeceği ve iş yapma süreçlerinin kısıllanacağı, emek ve zaman tasarrufu sağlanacağı, verimliliğin artıralacağı, muhasebeci açısından zaman ve mekan kısıtlarının bir değişime uğrayacağı açıktır (Küçük ve Baş,2017,146).

Ayrıca geleceğin muhasebeci profilinde, geleneksel uygulayıcı özelliklerinden daha çok muhasebede danışmanlık ve sistem tasarımı daha çok önem kazanacaktır. Muhasebenin kayıt tutma, özetleme ve raporlama bölümünü oluşturan bilim yönü akıllı sistemler tarafından kendi kendine yapılacaktır. Muhasebenin analiz ve yorum dayalı diğer fonksiyonları ise profesyonel muhasebe meslek mensupları tarafından yapılacak ve işletmenin geleceğine dair planlama sürecine katkı sağlanacaktır. Sanal paralar, insansız fabrikalar, akıllı makina ve üretim teknolojileri ve akıllı robotların konu olduğu bir ortamda, muhasebeci genel anlamda üretim, satış, vergiler ve diğer faaliyetler hakkında detaylı bir inceleme yapma süresi bulamayacaktır. Zaten sistemler her finansal olayı tam zamanlı ve otomatik olarak muhasebe bilgi sürecine dahil edecektir. Böylece dördüncü sanayi devrimiyle birlikte, muhasebenin kayıt tutma uygulamalarını akıllı sistemlerle yapılması ve



planlanması özellikle, finansal analistleri, yatırım denetçilerini, kredi denetçilerini, finansal denetçileri, uluslararası finansal hesap uzmanlarını ve finansal danışmanları önemli derecede etkileyecektir (Erturan ve Ergin, 2018, 160-161).

3. MUHASEBE MESLEK MENSUPLARINA GELECEK İÇİN ÖNERİLER

Dijitalleşme süreci ile muhasebe meslek mensupları daha üretken ve yetkin olmasının yanında, daha fazla müşteri ile başa çıkacak ve onlara daha fazla katma değer sunabileceklerdir. Bu dönüşüm muhasebeciler ve yapay zekanın bir araya gelmesini zorunlu kılmakta ve yapay zeka sistemleri sayesinde muhasebeciler çok büyük miktarda veriyi daha hızlı ve daha doğru analiz etme olanağına sahip olacaktır (Tekbaş, 2018).

Muhasebe meslek mensuplarının geleceğe hazır olmaları için aşağıda bazı önerilerde bulunulmuştur. Bunlar (Erturan ve Ergin, 2018,160-162; Tekbaş, 2018);

- Meslek örgütleri, yeni teknolojilere teşvik edilmeli ve desteklenmelidir.
- Muhasebeciler, işletmeler ve muhasebe eğitimi veren kurum ve kuruluşlar aralarında daha çok bilgi alışverişi yapmalıdır.
- Muhasebe mesleğinin yeni bir modellemesi yapılmalıdır.
- Siber güvenlik riskleri ciddiye alınmalıdır.
- Muhasebe mesleği eğitiminin, dijitalleşme olgusuna uyumlaştırılması sağlanmalıdır.
- Muhasebe meslek mensupları daha etkin iletişim ağları oluşturmalıdır.
- Muhasebe meslek mensupları teknolojiyi kullanarak, müşterileri için daha çok analiz ve danışmanlık yapmalıdır.
- Muhasebe meslek mensupları sayısal yeteneklerinin yanında yaratıcılık, eleştirel düşünme, güçlü sunum ve iletişim becerilerini geliştirmelidir.
- Eğitim, temel muhasebe alanından daha çok teknoloji ağırlıklı olmalıdır.
- Meslek üyeleri sistem tasarlayabilecek ve oluşabilecek, hatalara çözümler getirecek analitik bir zekaya sahip olmalıdır.
- Muhasebeci veri algoritmalarının sunduğu verileri anlamlı bilgiye dönüştürebilecek bir eğitime sahip olmalıdır.

Muhasebe mesleği teknolojiye en hızlı uyum sağlayabilecek mesleklerden biridir. Belki de dördüncü sanayi devrimi ile beraber muhasebe mesleğinin daha tutarlı bir görev ve bir tanıma ihtiyacı olduğunu söylemek, muhasebecinin de “finansal veri bilimcisi, muhasebe veri bilimcisi” olarak algılanması yanlış olmayacaktır. Bu çerçevede finansal veri bilimcileri üretim ve muhasebe teknolojileri bilgisine hakim olmalı, neden sonuç bağlamında diğer konular arasında da iyi bir analiz yapabilmeye yetkinliğine sahip olmalıdır (Erturan ve Ergin,2018,162).

SONUÇ

Dünyanın değişim ve yeniden yapılanma sürecine bakıldığında en önemli olguları arasında, küreselleşme, bilgi toplumu ve teknolojik faktörler gelmektedir. Yüksek teknoloji kullanımı, bilgi üretme gücü, bilgi paylaşma ve kullanma toplumları için önem arz etmektedir. Teknoloji, iletişim ve bilişim alanlarında meydana gelen gelişmeler insanlığı her yönüyle etkilemektedir. Dördüncü sanayi devrimiyle birlikte, teknolojik gelişmelerin etkileri çeşitli sektörler, sosyal bilimler, ekonomi ve işletme üzerindeki etkileri her geçen gün artmaktadır. Dördüncü sanayi devrimindeki gelişmelerin daha çok teknoloji ağırlıklı ve teknoloji bağlantılı olduğu açıktır. Buradan hareketle, artık günümüzde hızlı değişim özelliğine sahip dünya yapısının algılanmasını sağlayan program ve uygulamaları barındıracak bir eğitim sistemi ortaya konulmalıdır.



Dördüncü sanayi devrimi dünya ekonomisini etkileyecek bir yapıdadır. Peki, bu değişim ve dönüşüm sürecinde muhasebe ve muhasebe mesleği nasıl bir konumda olacaktır? Dördüncü sanayi devrimi ile işletmelerin ve kurumların finansal ve finansal olmayan verilerinin kaydedilmesi, raporlanması ve analiz edilmesi çok daha karmaşık bir hale gelecektir. Endüstri 4.0 ile değişen iş yapma modellerine uyum sağlayacak bir yapı gerekmektedir. Geleneksel muhasebe sürecinin yeterli kalmadığı, artık nesnelerin birbiri ile iletişime geçtiği bir sürecin yaşandığı günümüz ekonomisinde işletmenin tercümanı konumunda olan muhasebe meslek mensuplarının eğitim ve gelişimi önemli bir yere sahiptir. Bu hızlı değişime ayak uydurabilmek açısından geleneksel muhasebe eğitim sürecinden çok daha farklı eğitim süreçlerinde muhasebe meslek mensuplarının yetiştirilmesi bir gereklilik hali almıştır. Muhasebe meslek mensuplarının bilgileri değerlendirmenin, yorumlamanın yanında bilgiyi ve teknolojileri de iyi bir şekilde kullanabilecek yeterliliğe sahip olması gerekmektedir. Teknoloji etkisinin bu kadar yoğun yaşanacağı yakın gelecekte muhasebe meslek mensuplarının da bu durumu dikkate almaları gerekmektedir. Dördüncü sanayi devrimi ile beraber muhasebe mesleğinde iş yapma modelleri değişecek ve iş yapma süreleri kısılacaktır. Emek yerine yoğun ileri teknolojiler kullanılacaktır. Zaman tasarrufunun sağlanacağı ve verimliliğin artacağı açık bir şekilde görülmektedir. Muhasebe geleneksel anlayıştan farklı, analiz ve yoruma dayalı bir anlayış içinde yer alacaktır. Böylelikle işletmeler ve muhasebe eğitimi veren kurum ve kuruluşlar aralarında daha çok bilgi alışverişi yapılarak etkin bir iletişim ağı kurulması önem kazanacaktır.

KAYNAKÇA

- Akyel, N. ve Yıldız, Ş. (2018). Lisans Seviyesindeki Muhasebe Eğitiminde İhtisas Muhasebesi Derslerinin Değerlendirilmesi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, Nisan Özel Sayı, 253-271.
- Albez, A. ve Bilici, N. (2012). Meslek Yüksekokulları Muhasebe Öğrencilerinin Mesleğe Bakışları: Atatürk Üniversitende Bir Araştırma. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(3), 383-398.
- Apak, İ., Duman, H., Özpeynirci, R. ve Karakışla, E. (2016). Türkiye’de Muhasebe Eğitimi: Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu Örneği. *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 169-197.
- Bilginöglü, Fahir. (2018). İşletme Eğitimi Üzerine Düşünceler. *Muhasebe Enstitüsü Dergisi*, 15(59), 3-6.
- Demir, Mehmet. (2013). Muhasebe Dersinde Öğretilen Konuların/Yöntemlerin Uygulamada Tercih Edilme Düzeyi: Sivas İlinde Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi İİBF Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 13(25), 173-200.
- Duman, H., Bezirci, M., Yücenürşen, M. ve Apak, İ. (2016). Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarına Göre Günümüz Muhasebe Eğitiminden Beklentiler. *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 364-374.
- Erdoğan, Melih (2017). Sıfırıncı Yasa. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 19(3), 746-759.
- Erturan, İlkay Ejder ve Ergin, Emre (2018). Muhasebe Mesleğinde Dijitalleşme: Endüstri 4.0 Etkisi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl 6, sayı 72, 153-165.
- Fırat, Seniye Ümit ve Fırat, Oktay Zihni (2017). Sanayi 4.0 Devrimi Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme: Kavramlar, Küresel Gelişmeler ve Türkiye. *Toprak İşveren Dergisi*, 114, 10-23.
- Kellevezir, Işıl. (2017). İşgücü Piyasası ve Eğitim Planlaması İlişkisi: Amerika Birleşik Devletleri Örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 38, 122-132.
- Küçük, M. ve Baş, Ü. (2017). Bilgisayarda Muhasebe Tutmanın Önemi ve Bilgisayarlı Muhasebe Programlarının Sağladığı Faydalar Üzerine Bir Alan Araştırması. *Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 3(2), 131-147.
- Mil, B. ve Dirican, C. (2018). Endüstri 4.0 Teknolojileri ve Turizme Etkileri. *Disiplinlerarası Akademik Turizm Dergisi*, 1(3), 1-9.
- Ortaş, İbrahim (2018). Bilgi ve İletişim Çağında Bilimsel Bilgiye Erişimin Önemi ve Türkiye’nin Bilgiye Erişim Potansiyeli. *Türk Kütüphaneciliği*, 32(3), ss. 223-232.
- Özyürek, Hamide. (2012). Muhasebe Meslek Mensuplarının Taşınması Gereken Nitelikler. *Hukuk ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 4(1). 139-148.
- Sürmeli, F. (2007). Muhasebe eğitiminde e-değişimi yakalamak. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (33), 28-30.
- Sener, Semih ve Esvli, Birol (2017). Endüstri 4.0’da Yeni İş Kolları ve Yüksek Öğrenim. *Mühendis Beyinler Dergisi*, 1(2), ss. 25-37.
- Sürmeli, Fevzi. (2007). Muhasebe Eğitiminde E-Değişimi Yakalamak. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (33), 28-30.
- Tekbaş, İsmail. (2018). 2050’de muhasebe endüstrisi. Harvard business review (türkiye).<https://hbrturkiye.com/blog/2050-de-muhasebe-endustrisi>. e.t. 26.08.2019